



Waardigheid
en trots voor de toekomst

*Samen werken aan
toekomstbestendige
verpleegzorg.*

Voortgangsrapportage Waardigheid en trots voor de toekomst

Peildatum 1 november 2023



Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport



Aanleiding en achtergrond programma

WOZO

Ouderen hebben andere voorkeuren dan vroeger. Ook vragen vergrijzing en het groeiend personeelstekort om een andere organisatie van zorg en ondersteuning. De overheid heeft in het programma WOZO (Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen) actielijnen beschreven om de gewenste beweging richting de toekomst te realiseren. In actielijn 3, passende Wlz-zorg, ondersteunt het programma Waardigheid en trots voor de toekomst zorgaanbieders in de langdurige zorg bij de transitie zoals bedoeld in WOZO.

Waardigheid en trots voor de toekomst

In het programma Waardigheid en trots voor de toekomst (gestart in maart 2023) doen we dit door kennis en goede voorbeelden te delen, samen leren binnen of tussen organisaties te stimuleren en door organisaties met maatwerk te ondersteunen bij het toepassen van bewezen innovaties. Zo maken we leren en veranderen onderdeel van de dagelijkse routine, waarmee we de verpleegzorg toekomstbestendig en toekomstbehendig maken.

www.waardigheidentrots.nl

Programma aanpak

Vanuit kennis zetten we de beweging in naar toekomstbestendige zorg aan de hand van de volgende stappen.

Kennis toegankelijk maken

Om goed aan te sluiten bij de vragen en behoeften die in de praktijk leven halen we vragen op in de praktijk. Er wordt kennis verzameld die antwoord geeft op deze vragen. Deze kennis wordt tot een toegankelijk en toepasbaar kennisproduct gemaakt

Verspreiden van kennis

Daarnaast richt het programma zich op het verspreiden van kennis. Dit gebeurt via de website, nieuwsbrieven en social media.

Maar ook via verschillende typen bijeenkomsten, zoals webinars en congressen. Ook wordt het samen leren in de sector gestimuleerd door het faciliteren en organiseren van lerende netwerken en leergangen.

Toepassen van kennis

Tot slot wordt de bestaande kennis toegepast in ondersteuningstrajecten. Dit kan in groepsverband via leerdoedeeltrajecten of 1 op 1 waarbij organisaties door coaches op maat worden ondersteund bij de implementatie van nieuwe werkwijzen die bijdragen aan toekomstbestendige zorg.



Vragen ophalen

Bij bezoekers van het congres en bij bezoekers aan webinars zijn kennisvragen opgehaald.

Onderstaand een aantal van de meest voorkomende vragen.

82
kennisvragen
opgehaald

2
onderzoeken
uitgevoerd

- Kwalitatief verdiepend onderzoek naar samenredzaamheid
- Toekomstverkenning en tech-fit



Hoe ontwikkelen we een visie op gelijkwaardig samenwerken formele en informele zorg en zorgen we dat die wordt gedragen?



Hoe regel je de opstart, en vervolgens de ontwikkeling en groei, van een VPT team in de wijk (personeel, procesmatig, financieel)?



Hoe regel je samenwerkingen met andere zorgverleners bij verpleegzorg thuis? Wie heeft daarbij welke rol? Wat zijn de ervaringen?



Hoe kunnen organisaties zorgmedewerkers adequaat ondersteunen bij de mentale belasting en gezondheid



Wat zijn de juridische aspecten van de betrokkenheid van mantelzorgers en inzet van vrijwilligers in de zorg?

Thema's om toekomstbestendig te worden

Waardigheid en trots voor de toekomst biedt kennis over thema's die bijdragen aan toekomstbestendige verpleegzorg.

Per thema halen we kennis op en verzamelen we wat goede voorbeelden zijn uit de praktijk. Deze zijn in samenhang terug te vinden in de kennisdossiers / wegwijzers per thema.

We bouwen bij het bundelen van deze kennis en producten voort op de kennis en producten die zijn ontwikkeld in het programma Waardigheid en trots op locatie. Daarnaast werken we binnen de Kennisinfrastuctuur nauw samen met andere programma's van Vilans en met de systeemspelers zoals Actiz, ZINL, ZN, IGJ, en vele anderen.



meer dan
100
producten



Samenwerken met informele zorg



Langdurende zorg thuis



Arbeidsmarkt: samen anders werken



Werken aan kwaliteit



Technologie en digitale zorg



Transitie en veranderen

Kennisdossiers en Tools



Samenwerken met informele zorg

- **Kennisdossier informele zorg**
 - Toolbox: Samenwerken met informele zorg
 - Video: gelijkwaardig samenwerken met informele zorg
 - Artikel: 7 tips voor betere samenwerking met informele zorg
 - Tips en handvatten: Samenwerken met de eerste contactpersoon van een bewoner:
 - Tools voor het FamilieStartGesprek
-



Langdurende zorg thuis

- **Kennisdossier: langer thuis**
 - Wegwijzer: Langdurige zorg thuis
 - Factsheet: Financiering zorgtechnologie
 - Handreiking: 5 stappen voor het intakegesprek van VPT in de wijk
 - Artikel: VPT in de wijk – Wat zijn succesfactoren voor verpleegzorg thuis?
 - Artikel: Thuis én zelf als het kan: praktijkervaringen met 'reablement'
-



Werken aan kwaliteit

- **Kennisdossier: Methodisch werken**
 - Inspiratiebox: Methodisch werken
 - Artikel: Hoe gegevens in het ECD kwaliteit van leven en efficiënt werken kunnen bevorderen
 - Artikel: Inzicht en verbeteren van kwaliteit, een praktijkvoorbeeld

Kennisdossiers en Tools



Arbeidsmarkt: samen anders werken

- Kennisdossier Leiderschap
 - Kennisdossier Werken met plezier
 - Kennisdossier Van werkplek naar leerplek
 - Kennisdossier Vitaal op het werk
 - Handreiking: Strategische personeelsplanning als middel voor continuïteit
 - Format: Teamplan grip op je werk en tijd
 - Artikel: Met 'jobcarving' personeelstekorten aanpakken
-



Technologie en digitale zorg

- Kennisdossier Zorgtechnologie
 - Stappenplan: Hoe kom je tot een gedragen koers op innovatie?
 - Artikel: De basis op orde of de basis beter benutten? Begin bij het begin met technologie!
 - Artikel: Digitale systemen benutten: wat regelt de Wegiz?
 - Praatplaat: Tips voor de implementatie van zorgtechnologie
 - Artikel: De bekostiging van technologie en het belang van samenwerken
-



Transitie en veranderen

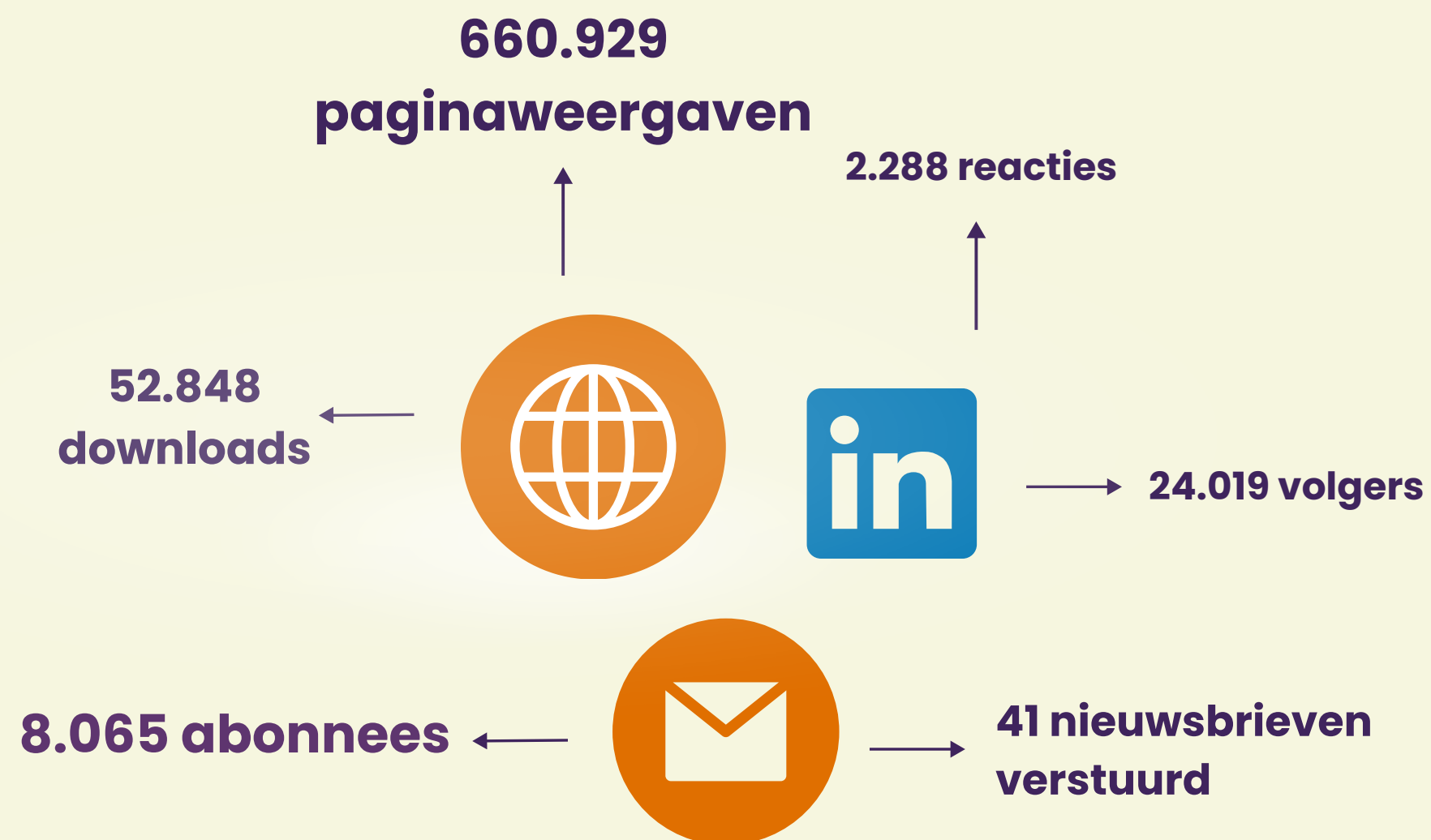
- Kennisdossier Toekomst verpleegzorg
 - Cijfers in beeld: De Zorgkloof

Online kennis verspreiden

De website, social media en de wekelijkse nieuwsbrief van Waardigheid en trots voor de toekomst hebben een groot bereik en zijn een krachtig middel om kennis te verspreiden.

LinkedIn is een belangrijke graadmeter om te zien wat er leeft binnen de sector en welke onderwerpen er interessant gevonden worden. Dit zijn: strategische personeelsplanning, technologie, reablement en VPT.

Op de website waren de meest bezochte pagina's die van FamilieStartGesprek, Gedoe met roosteren, de kennisbank toekomstbestendige verpleegzorg en de wegwijzer langdurende zorg thuis.



Webinars, dialoogsessies en een leergang

Er zijn webinars en dialoogsessies op verschillende thema's en voor verschillende doelgroepen georganiseerd. Daarnaast is er een leergang voor VPT verzorgd met een basismodule en 8 verdiepende modules. In totaal hebben **1619 deelnemers** die werkzaam zijn bij de zorgaanbieders deelgenomen.

Leergang
VPT

260
deelnemers in
16
sessies

- *Basismodule*
- *8 verdiepende modules*



1619
deelnemers in

60
sessies

Onderwerpen van de sessies

- *Methodisch werken met het zorgplan*
- *Technologie 'Basis beter benutten'*
- *Van zeggenschap naar gehoord worden*
- *ToekomstKompas*
- *Voorlichtingsbijeenkomsten WTT*
- *Hoe kom je tot een visie voor informele zorg?*
- *'Leven en ondersteuning in de toekomst' Hoe dan?*
- *Contractuitbreiding binnen de zorg*
- *Informele zorg 'Team van de toekomst'*
- *'Gelukkig en gezond werken in de zorg van morgen: Hoe dan?'*

Congres Waardigheid en trots

Op 3 juli 2023 vond het jaarlijkse congres van Waardigheid en trots voor de toekomst plaats waar 1281 mensen aan deelnamen. De hiernaast genoemde deelsessies werden goed bezocht. Het congres werd beoordeeld met een 7,7.



1281
bezoekers

Best bezochte deelsessies

- *WOZO: samen de omslag maken*
- *Team van de toekomst: gelijkwaardig samenwerken met naasten en vrijwilligers.*
- *Technologie: Basis op orde en basis beter benutten: wat levert het op?*
- *Leefplezier borgen voor de toekomst*
- *Creatief aan de slag met design thinking*
- *Van zeggenschap naar gehoord worden*
- *Radicale vernieuwing: van regels naar relaties voor toekomstbestendige zorg*

Lerende netwerken

In het programma ondersteunen en faciliteren we netwerken voor verschillende doelgroepen op verschillende thema's, waarbij samenwerking en leren van elkaar centraal staat. Een deel is opgericht in het voorgaande programma Waardigheid en trots op locatie en krijgt een vervolg in het huidige programma.



Soorten netwerken

- 10 netwerken *Kwaliteit voor kwaliteitsverpleegkundigen*
- 1 netwerk *informele zorg voor coördinatoren van vrijwilligers*
- 1 netwerk *arbeidsmarkt voor teamcoaches*
- 1 netwerk *langdurende zorg voor zorgaanbieders*
- 1 netwerk *informele zorg voor veldcoaches*
- 1 netwerk *arbeidsmarkt voor kleine organisaties*
- 1 netwerk *vpt in de wijk*

Ondersteuningstrajecten

Op verzoek van zorgaanbieders kunnen wij ondersteuning bieden bij het uitrollen van goede voorbeelden. Dit doen we vraaggestuurd en vanuit de richting en op de onderwerpen die organisaties zelf kiezen. Waarbij de uitgangspunten van WOZO; zelf tenzij, thuis tenzij en digitaal tenzij de kaders vormen.

De vraag voor ondersteuning richt zich op dit moment met name op de thema's: samenwerken met informele zorg en langdurende zorg thuis.

Op de andere thema's zien we nog minder vraag naar ondersteuning. Dit is verklaarbaar. Zo is er bij kwaliteit sprake van "wachten tot het kwaliteitskompas beschikbaar is" en vinden op het gebied van digitale zorg ook veel innovaties in regionaal verband plaats.



Huidige thema's ondersteuningstrajecten

■ Verpleegzorg thuis ■ Informele zorg ■ Overig



Eerste bevindingen

Zorgaanbieders zijn zich bewust van de veranderingen die nodig zijn om ook in de toekomst te kunnen voldoen aan de zorgvraag. Ze hebben bijna allemaal een passende en toekomstgerichte visie en koers uit- en ingezet. Hoe de transitie daadwerkelijk te realiseren, wordt echter minder makkelijk gevonden. Er is daarom een groeiende behoefte aan onze kennis, goede voorbeelden en ondersteuning die zorgaanbieders helpen de juiste stappen te zetten richting toekomstbestendige verpleegzorg.

Er is veel animo voor de leergangen en bijeenkomsten die worden aangeboden. Zowel vanuit professionals en aanbieders als vanuit de systeempartijen is de vraag naar beschikbare kennis groot. Op basis hiervan, maar ook op basis van het aantal downloads op de website en de opgehaalde kennisvragen concluderen we dat het bewustzijn dat het anders moet er zeker is.

De cijfers laten zien dat de beweging op gang is gekomen. De grootste vraag richting Waardigheid en trots voor de toekomst op dit moment ligt op samenwerken met informele zorg en langdurende zorg thuis. Dit laat zien dat de transitie naar nieuwe norm 'zelf tenzij en thuis tenzij' in gang is gezet.

*Samen werken aan
toekomstbestendige
verpleegzorg.*

Voortgangsrapportage Waardigheid en trots voor de toekomst

Peildatum 1 november 2023